

FACULTATEA 0912.1 MEDICINĂ
PROGRAM DE STUDII MEDICINĂ
CATEDRA DE MEDICINĂ DE FAMILIE

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare facultatea Medicină
Proces verbal Nr. 9 din 19 03 2018

Președinte dr. hab.șt. med., conf. univ.

Suman Serghei

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de
Medicină 1
Proces verbal Nr. 4 din 20.03.2018

Decanul Facultății dr.șt. med., conf. univ.

Gh. Plăcintă

APROBATĂ

la ședința Catedrei de Medicină de familie
Proces verbal Nr. 9 din 05.03 2018

Şef catedră d.h.ş.m., profesor universitar

Ghenadie Curocichin

CURRICULUM

DISCIPLINA: Îngrijiri în medicina de familie

Studii de licență

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chișinău, 2018

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	2/12

I. PRELIMINARII

Medicina de familie este specialitatea care asigură o asistență medicală comprehensivă și bio-psihosocială, pentru pacienți de toate vîrstele și ambele sexe, în care individul este abordat atât în condiții de sănătate, cât și în condiții de boală, acoperă nevoile în problemele de sănătate ale individului, familiei și comunității. Medicina de familie este o disciplină academică și științifică ce are un conținut propriu educațional, de cercetare, de medicină bazată pe dovezi și de activitate clinică, precum și o specialitate clinică orientată spre asistență primară.

Cursul de instruire universitară la specialitatea Medicina de familie este introdus în curriculum universitar pentru studenții de la Asistență Medicală Generală în anul III de studii, semestrul VI și este efectuată în baza principiilor de formare profesională în domeniul Practică Generale/Medicinei de familie conform Agendei Educaționale EURACT. În prealabil, studenții vor acumula cunoștințele și abilitățile necesare la specialitățile de bază, care vor ajuta la formarea competențelor specifice de îngrijiri în Medicina de familie. Conținutul cursului este structurat pentru a favoriza completarea cunoștințelor studenților despre specialitate, va contribui la familiarizarea lor cu scopurile, obiectivele, rolurile, principiile și conținutul practicii asistentului medical de familie, cu rolul medicinii de familie în sistemul de sănătate modern, cu particularitățile de activitate a echipei de lucru în oficiul medicului de familie și la domiciliu pacientului, cu pachetul de servicii prestat, cu îngrijirea omului sănătos și necesitățile lui, cu organizarea consultației centrate pe pacient și familie, cu abilitățile de comunicare efectivă, cu particularitățile în formulare a diagnosticului și tratamentului în medicina de familie, cu asistența medicală a colectivităților, cu aspectele de prevenție, cu actele medicale ce reglementează activitatea asistentului medical de familie.

- Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională**

Unul din obiectivele principale ale cursului este formarea conceptului despre Medicina de familie ca specialitate și familiarizarea cu particularitățile activității asistentului medical de familie și rolul lui în echipa de asistență medicală primară. Un alt obiectiv este dezvoltarea abilităților de exercitare a rolurilor specifice muncii în echipă la nivel de Asistență Medicală Primară, pentru promovarea spiritului de inițiativă, a cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de pacienți și colegi. Al treilea obiectiv asigură înțelegerea rolului asistentului medical de familie în menținerea sănătății și rezolvarea problemelor de sănătate atât la nivel de individ, cât și la nivel de comunitate.

Cunoașterea organizării și funcționării echipei medicului de familie, asigura șansa studentului de la AMG să înțeleagă necesitatea și rolul aștenței medicale primare în sistem, căile eficiente de colaborarea interdisciplinară și pregătirea teoretică necesară pentru realizarea ulterioară a stagiuului practic în medicina de familie.

- Limba/limbile de predare a disciplinei: română
- Beneficiari: studenții anului III, Facultatea Medicină, specialitatea Asistență Medicală Generală.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei		S.06.O.049	
Denumirea disciplinei		Îngrijiri în medicina de familie	
Responsabil (i) de disciplină		Ghenadie Curocichin, dr.hab.șt.med., prof. univ.	
Anul	III	Semestrul/Semestrele	VI
Numărul de ore total, inclusiv:			120
Curs	20	Lucrări practice	10
Seminare	30	Lucrul individual	60
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	4

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 3/12	

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- ***la nivel de cunoaștere și înțelegere:***
  - Să definească rolul și competențele profesionale ale asistentului medical de familie prin prisma cerințelor organizațiilor internaționale – OMS, WONCA EUROPE, EURACT;
  - Să cunoască managementul practicii medicale primare și organizarea activității echipei medicului de familie în oficiu și la domiciliu în condiții de asigurări obligatorii în medicină;
  - Să numească activitățile asistentului medical de familie în contextul familiei și cu rolul familiei în depășirea problemelor legate de boală;
  - Să cunoască etapele consultului centrat pe pacient și deprinderile de comunicare necesare pentru realizare;
  - Să listeze principiile și abilitățile necesare pentru soluționarea problemelor specifice de sănătate în medicina de familie;
  - Să cunoască conceptele de abordare comprehensivă și holistică a pacienților;
  - Să înțeleagă rolul asistentului medical de familie în realizarea înrijirilor în medicina de familie;
  - Să supravegheze evoluția bolnavului după intervențiile de nursing;
  - Să cunoască activitățile de prevenție primară, secundară și terțiară ale echipei de asistență medicală primară.
- ***la nivel de aplicare:***
  - Să distingă principiile de bază ale bioeticii medicale în practica medicului de familie;
  - Să organizeze consultul medical bazat pe principiile abordării centrate pe pacient;
  - Să demonstreze abilități de comunicare cu pacientul în scopul îmbunătățirii calității colectării informației medicale și stabilirii relațiilor eficiente medic-pacient;
  - Să aplice abordarea holistică în conduită pacienților;
  - Să realizeze consilierea persoanelor sănătoase;
  - Să completeze documentele de evidență și îngrijire a pacientului;
  - Să aplice procesul de îngrijire (nursing);
  - Să aplice intervențiile proprii și delegate planificate în baza standardelor profesionale cu susținerea psihologică și informarea adecvată a pacienților;
  - Să elaboreze planul de activitate și de îngrijire individuală în baza realizărilor științei și practicii mondiale;
  - Să stabilească diagnosticul de nursing;
  - Să îndeplinească tehniciile de îngrijire, reieșind din standardele calificării în profesie.
- ***la nivel de integrare:***
  - Să fie capabil să abordeze integral și individualizat pacienții;
  - Să fie apt să adopte atitudine centrată pe pacient;
  - Să fie capabil să abordeze ajustarea continuă a îngrijirilor la necesitățile pacienților;
  - Să evaluateze rezultatele îngrijirilor aplicate;
  - Să fie competent în identificarea rolului medicinii de familie ca specialitate în sistemul de sănătate al Republicii Moldova.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Studentul anului III necesită următoarele:

- cunoașterea limbii de predare;
- Cunoașterea disciplinelor fundamentale și de specialitate studiate în anii precedenți
- Abilitatea de comunicare și lucru în echipă;
- Competențe în utilizarea TI (utilizarea internetului, procesarea documentelor, tabelelor electronice și prezentărilor, utilizarea programelor de grafică);

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 2/12	

I. PRELIMINARII

Medicina de familie este specialitatea care asigură o asistență medicală comprehensivă și bio-psihosocială, pentru pacienți de toate vîrstele și ambele sexe, în care individul este abordat atât în condiții de sănătate, cât și în condiții de boală, acoperă nevoile în problemele de sănătate ale individului, familiei și comunității. Medicina de familie este o disciplină academică și științifică ce are un conținut propriu educațional, de cercetare, de medicină bazată pe dovezi și de activitate clinică, precum și o specialitate clinică orientată spre asistența primară.

Cursul de instruire universitară la specialitatea Medicina de familie este introdus în curriculum universitar pentru studenții de la Asistență Medicală Generală în anul III de studii, semestrul VI și este efectuată în baza principiilor de formare profesională în domeniul Practică Generale/Medicinei de familie conform Agendei Educaționale EURACT. În prealabil, studenții vor acumula cunoștințele și abilitățile necesare la specialitățile de bază, care vor ajuta la formarea competențelor specifice de îngrijiri în Medicina de familie. Conținutul cursului este structurat pentru a favoriza completarea cunoștințelor studenților despre specialitate, va contribui la familiarizarea lor cu scopurile, obiectivele, rolurile, principiile și conținutul practicii asistentului medical de familie, cu rolul medicinii de familie în sistemul de sănătate modern, cu particularitățile de activitate a echipei de lucru în oficiul medicului de familie și la domiciliu pacientului, cu pachetul de servicii prestat, cu îngrijirea omului sănătos și necesitățile lui, cu organizarea consultației centrate pe pacient și familie, cu abilitățile de comunicare efectivă, cu particularitățile în formulare a diagnosticului și tratamentului în medicina de familie, cu asistența medicală a colectivităților, cu aspectele de prevenție, cu actele medicale ce reglementează activitatea asistentului medical de familie.

• Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

Unul din obiectivele principale ale cursului este formarea conceptului despre Medicina de familie ca specialitate și familiarizarea cu particularitățile activității asistentului medical de familie și rolul lui în echipa de asistență medicală primară. Un alt obiectiv este dezvoltarea abilităților de exercitare a rolurilor specifice muncii în echipă la nivel de Asistență Medicală Primară, pentru promovarea spiritului de inițiativă, a cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de pacienți și colegi. Al treilea obiectiv asigură înțelegerea rolului asistentului medical de familie în menținerea sănătății și rezolvarea problemelor de sănătate atât la nivel de individ, cât și la nivel de comunitate.

Cunoașterea organizării și funcționării echipei medicului de familie, asigura șansa studentului de la AMG să înțeleagă necesitatea și rolul aistenței medicale primare în sistem, căile eficiente de colaborarea interdisciplinară și pregătirea teoretică necesară pentru realizarea ulterioară a stagiuului practic în medicina de familie.

- Limba/limbile de predare a disciplinei: română
- Beneficiari: studenții anului III, Facultatea Medicină, specialitatea Asistență Medicală Generală.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul disciplinei		S.06.O.049	
Denumirea disciplinei		Îngrijiri în medicina de familie	
Responsabil (i) de disciplină		Ghenadie Curocichin, dr.hab.șt.med., prof. univ.	
Anul	III	Semestrul/Semestrele	VI
Numărul de ore total, inclusiv:			120
Curs	20	Lucrări practice	10
Seminare	30	Lucrul individual	60
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	4

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	4/12

- Calități – toleranță, inițiativă, autonomie și empatie.

TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		P	L/P-S	L/I
1.	Medicina de familie ca specialitate.	2	3	
2.	Managementul practicii medicale. Activitatea echipei medicului de familie în condițiile asigurărilor obligatorii în medicină în oficiu și la domiciliu.	2	3	2 10
3.	Aspectele etice în activitatea asistentului medical de familie. Comunicarea – instrument important în activitatea asistentului medical de familie.	2	3	2 6
4.	Profilaxia în practica asistentului medical de familie. Activitățile echipei de AMP.	2	3	2 6
5.	Nursingul omului sănătos. Promovarea sănătății. Activitățile asistentului medical.	2	3	2 6
6.	Conseliere comportamentală. Constructul celor 5 A și 5 R. Interviuul motivațional.	2	3	2 6
7.	Consultul centrat pe pacient.	2	3	2 6
8.	Abordarea comprehensivă și holistică a pacientului. Conduita pacientului cu probleme complexe de sănătate.	2	3	2 4
9.	Pacientul în contextul familiei. Asistența medicală la domiciliu. Asistența centrată pe familie.		3	6
10.	Pacientul cu probleme acute sau de urgență. Rolul asistentului medical.	2	3	10
Total		20	30	10 60

V. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT

Obiective	Unități de conținut
Tema 1. Medicina de familie ca specialitate. Premise istorice. Implementarea și dezvoltarea medicinii de familie în lume și în Republica Moldova.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să definească conținutul, funcțiile și domeniile de activitate ale medicinii de familie • Să listeze deosebirile dintre Asistența medicală primară și cea specializată • Să descrie rolul Asistenței Medicale Primare în sistemul de sănătate • Să enumere competențele necesare pentru o bună practică în Medicina de familie. 	
<p>Definiția Medicinii de familie după Organizația Mondială a Sănătății și EURACT. Definiția Asistenței Medicale Primare. Conținutul Medicinii de familie. Rolul Medicinii de familie în sistemele moderne de sănătate. Funcțiile și domeniile de activitate în Medicina de familie. Istorul dezvoltării și implementării Medicinii de familie în lume și în Republica Moldova. Actele normative ce au reglementat procesul de organizare a Asistenței Medicale Primare după principiul medicului de familie. Educația în specialitatea Medicina de familie: istoric, forme, sistem curricular, baze clinice. Competențele necesare pentru o bună practică în Medicina de familie. Agenda educațională EURACT.</p>	
Tema 2. Managementul practicii medicale primare. Organizarea activității echipei de asistență medicală primară în oficiu și la domiciliu. Activitatea asistentului medical de familie în condițiile asigurărilor obligatorii în medicină.	
• Să definească noțiunea de management al practicii medicale primare	Competențele necesare pentru formarea specialistului medic de familie. Noțiunea de management al practicii medicale

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 5/12

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> • Să descriere modelele de organizare a practicii medicale primare în diferite țări • Să specifice particularitățile organizării practicii medicinii de familie în Republica Moldova • Să listeze documentația care reglementează activitatea echipei de asistență medicală primară • Să descrie procesul de organizare a lucrului echipei de asistență medicală primară în oficiu • Să distingă principiile Asigurărilor Obligatorii în Medicină • Să cunoască pachetul de servicii medicale acordat la nivelul Asistenței Medicale Primare în condițiile asigurărilor medicale. 	primare. Obiectivele managementului practicii medicale primare. Modele de organizare a practicii medicale primare în diferite țări. Organizarea medicinii de familie în Republica Moldova. Documentația ce reglementează activitatea echipei medicului de familie. Obiectivele educaționale în domeniul managementului practicii medicale primare. Principiile de organizare a lucrului. Activitatea asistentului medical de familie în condițiile asigurărilor obligatorii în medicină: tipuri de servicii. Documentația medicală și sistemul informațional.

Tema 3. Aspectele etice în activitatea asistentului medical de familie. Comunicarea – instrument important în activitatea asistentului medical de familie.

<ul style="list-style-type: none"> • Să cunoască principiile fundamentale de bioetică medicală • Să demonstreze abilități etice și deontologice • Să informeze și să realizeze procedura de obținere a consimțământului informat explicit • Să definească tipurile de comunicare • Să descrie principalele elemente ale unui proces de comunicare • Să posede o bună comunicare cu pacientul și familia lui pentru stabilirea relației eficiente între asistentul medical și pacient • Să înțeleagă rolul ascultării în procesul de comunicare • Să cunoască barierele comunicării • Să demonstreze abilități de comunicare verbale și nonverbale necesare în cadrul consultului • Să aplique principiile de bază ale bioeticii medicale în cadrul comunicării. 	Aspectele etice în activitatea asistentului medical de familie. Principii fundamentale de bioetică medicală: autonomia, neadunarea, binefacerea, dreptatea. Definiții și generalizări. Tipuri de consimțământ informat: explicit, tacit, implicit, presupus. Carențe, dificultăți de aplicare. Pacientul competent și incompetent pentru luarea deciziilor. Sinceritatea și veridicitatea. Dreptul pacientului la adevăr. Responsabilitatea asistentului medical de familie. Comunicarea ca instrument în colectarea informației medicale, stabilirea relației de parteneriat și încredere între asistentul medical și pacient. Scopurile comunicării asistent medical-pacient. Tipuri de comunicare: comunicarea verbală și nonverbală. Fazele ascultării. Principalele elemente ale unui proces de comunicare. Comportamentele emițătorului și ale receptorului. Bariere ale comunicării. Aspecte etice ale comunicării cu pacientul.
---	---

Tema 4. Profilaxia în practica asistentului medical de familie. Activitățile echipei de AMP.

<ul style="list-style-type: none"> • Să definească starea de sănătate și importanța diagnosticului corect al stării de sănătate • Să descrie conceptul contemporan și factorii care determină sănătatea • Să cunoască particularitățile individuale care pot influența apariția și evoluția unor boli • Să listeze cauzele și etapele de tranziție de la sănătate la boală • Să definească rolul asistentului medical de familie în domeniul sănătății la diferite nivele • Să enumere tipurile, scopurile și conținutul activităților preventive. 	Definiția sănătății. Factorii care determină sănătatea. Conceptul contemporan al determinantelor sănătății. Interdependența factorilor determinanți de sănătate. Cauzele evoluției de la sănătate la boală. Etapele evoluției de la sănătate la boală și rolul asistentului medical de familie. Rolul medicului de familie în consolidarea sănătății populației deservite. Activitățile preventive în practica asistentului medical de familie. Scopurile și conținutul. Imunizările. Metodele de identificare a problemelor de sănătate în comunitate. Sursele de informație, principiile și metodele de prioritizare a problemelor de sănătate ale comunității.
--	---

Tema 5. Omul sănătos. Promovarea sănătății. Copilul sănătos. Activitățile asistentului medical.

<ul style="list-style-type: none"> • Să identifice rolul asistentului medical de 	Definiția noțiunii „Promovarea sănătății”. Obiectivele și
---	---

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 6/12	

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> • familie în organizarea și efectuarea măsurilor de promovare a sănătății • Să cunoască obiectivele și principiile promovării sănătății • Să identifice grupele de risc la copii de diferită vârstă • Să cunoască conținutul promovării sănătății la adulții sănătoși 	<p>principiile. Educația pentru sănătate ca un element important al activităților de promovare a sănătății. Promovarea sănătății bazată pe comunitate/instituție. Identificarea factorilor de risc, formarea grupurilor cu risc sporit și determinarea necesităților de prevenție. Integrarea promovării sănătății și diferitor tipuri de profilaxie în activitatea cotidiană.</p>
Tema 6. Conseliere comportamentală. Constructul celor 5 A și 5 R. Interviu motivational.	<p>Consultul în domeniul modificării comportamentului în asistență medicală primară. Interviu motivational. Posibilitatea aplicării de către asistentul medical de familie. Conseliere comportamentală după modelul celor 5 A și 5 R. Domenii de aplicare a conselierii comportamentale de către asistentul medical.</p>
Tema 7. Consultul centrat pe pacient. Funcții delegate și independente.	<p>Conținutul și procesul consultației centrate pe pacient. Modelul Cambridge-Calgary al consultului medical bazat pe comunicare efectivă. Deprinderi necesare pentru a conduce consultul centrat pe pacient. Rolul asistentului medical și pacientului în cadrul consultației centrate pe pacient. Fazele consultului medical: inițierea interviului, colectarea informației, stabilirea relație pozitive, explicarea și planificarea, închiderea consultului. Cauzele unui consult nereușit.</p>
Tema 8. Abordarea comprehensivă și holistică a pacientului. Conduita pacientului cu probleme complexe de sănătate.	<p>Modelul de abordare bio-psiho-socială a pacientului. Postulatele Modelului Bio-Psiho-Social în practica medicală. Circumstanțe culturale și de existență. Problemele nediferențiate Soluționarea problemelor specifice în conduita pacientului cu probleme. Complianța bolnavilor. Explicațiile non-complianței. Acțiunile asistentului medical în cazul pacienților puțin complianți. Managementul simultan al diferitor stări patologice prezente la un pacient, boli acute și probleme cronice. Stabilirea diagnosticelor de îngrijire Dirijarea și coordonarea proceselor de prevenire, promovare, tratament, îngrijire, îngrijiri paliative și reabilitare. Managementul bolilor cronice. Factorii care intervin în conduita bolnavilor cronici. Intervenții proprii și delegate ale asistentului medical în procesul de nursing.</p>
Tema 9. Pacientul în contextul familiei. Asistența medicală la domiciliu. Asistența centrală pe familie.	

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 7/12	

Obiective	Unități de conținut
<ul style="list-style-type: none"> • Să definească etapele evoluției familiei ca sistem • Să cunoască noțiunile de bază despre familie și funcțiile ei • Să listeze tipuri de familie și modele de intercomunicare familială • Să cunoască particularitățile familiei contemporane și impactul asupra sănătății • Să cunoască etapele ciclului familiei și impactul lor asupra stării • Să elaboreze și să aplice planul individualizat de îngrijiri pentru pacientul aflat la tratament la domiciliu • Să identifice rolul familiei în luarea deciziilor 	Generalități. Definiția familiei. Clasificarea familiilor. Funcțiile de baza ale familiei. Tipuri de familie și stiluri intercomunicării familiale. Familia funcțională și familia disfuncțională. Familiile în stare de risc. Colaborarea cu asistența socială. Ciclul vieții de familie. Îmbunătățirea ciclului de viață al familiei. Importanța înțelegerii ciclului vieții de familie. Evenimente planificate și neplanificate din viața familiei, impact. Familia și boala. Impactul bolii asupra familiei. Impactul familiei asupra bolii. Conceptul de îngrijiri „centrate pe familie”. Stiluri de bune practici de informare a familiei despre îngrijirea bolnavului la domiciliu. Asistența medicală la domiciliu.
Tema 10. Pacientul cu probleme acute sau de urgență. Rolul asistentului medical.	
<ul style="list-style-type: none"> • Să definească particularitățile pacientului cu probleme acute/urgente • Să aprecieze gravitatea pacientului cu probleme acute • Să descrie acțiunile asistentului medical în sala de triaj la etapa de preconsult • Să cunoască rolul asistentului medical în acordarea primului ajutor 	Definirea pacientului cu probleme acute și/sau urgente. Aprecierea gravității. Rolul asistentului medical în sala de triaj. Primul ajutor. Rolul asistentului medical.

VI. COMPETENȚE PROFESSIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

Competențe profesionale:

CP1. Cunoașterea adecvată a proceselor fizio- patologice care stau la baza patologiilor somatice și sunt necesare în efectuarea îngrijirilor generale, dobândirea de cunoștințe suficiente despre structura organismului, funcțiile fiziologice și comportamentul organismului uman în diverse stări fiziologice și patologice, cât și a relațiilor existente între starea de sănătate, mediul fizic și cel social.

CP2. Dobândirea în timpul pregătirii a experienței clinice adecvate, pentru efectuarea diverselor manopere practice și procedee pentru realizarea activităților de elaborarea a diagnosticului de nursing și planului individual de tratament la pacienții cu diverse patologii somatice.

CP3. Elaborarea diagnosticului de nursing și a planului individualizat de îngrijiri în diverse patologii somatice și efectuarea procedurilor terapeutice adecvate pentru realizarea acestuia, precum și aplicarea procedurilor prescrise de medic, în limitele competențelor, inclusiv acordarea asistenței medicale de urgență.

CP4. Planificarea, coordonarea, efectuarea și evaluarea activităților de promovare a sănătății și a măsurilor profilactice pentru îmbunătățirea sănătății la nivel individual și comunitar.

CP5. Asumarea rolului de asistent medical la nivel de echipă și colaborarea eficientă cu alți profesioniști din domeniul ocrotirii sănătății și asigurarea calității serviciilor medicale în relație cu manoperele, procedeele și tratamentele asociate, bazate pe cele mai bune dovezi disponibile.

CP6. Participarea la educația medicală continuă prin aplicarea principiilor de învățare pe tot parcursul vieții și îmbunătățirea calității îngrijirilor de sănătate.

Competențe transversale:

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	8/12

CT1. Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale cu aplicarea valorilor și normelor eticei profesionale, precum și prevederilor legislației în vigoare. Promovarea gândirii critice, a aplicabilității practice, a evaluării și autoevaluării în luarea deciziilor;

CT2. Realizarea activităților și exercitarea rolurilor specifice muncii în echipă în diverse instituții medicale. Promovarea spiritului de inițiativă, dialogului, cooperării, atitudinii pozitive și respectului față de ceilalți, a empatiei, altruismului și îmbunătățirea continuă a propriei activități;

CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională continuă în scopul prestării serviciilor de calitate și al adaptării la dinamica cerințelor politicelor în sănătate și pentru dezvoltarea personală și profesională. Utilizarea eficientă a abilităților lingvistice, a cunoștințelor în tehnologiile informaționale, a competențelor în cercetare și comunicare.

✓ **Finalități de studiu**

- Descrierea rolului Asistenței Medicale Primare în sistemul de sănătate
- Enumerarea competențelor de bază pentru o bună practică în Medicina de familie
- Definirea modelelor de organizare a practicii medicale primare
- Explicarea organizării lucrului echipei de asistență medicală primară în oficiu
- Enumerarea tipurilor de servicii medicale acordat la nivelul Asistenței Medicale Primare în condițiile asigurărilor medicale
- Identificarea factorilor care determină sănătatea conform conceptului contemporan
- Cunoașterea particularităților individuale care pot influența apariția și evoluția unor boli
- Identificarea etapelor tranziției de la sănătate la boala și acțiunile medicului de familie
- Enumerarea tipurilor, scopurilor și conținutului activităților preventive în medicina de familie
- Specificarea organizării și efectuării măsurilor de promovare a sănătății
- Realizarea consultului comportamental
- Cunoașterea funcțiilor asistentului medical de familie în cadrul consultului centrat pe pacient
- Demonstrarea abilitățile de comunicare verbale și nonverbale necesare în cadrul consultului
- Realizarea tratamentelor conform Protocolelor Clinice Naționale și Standardizate
- Identificarea tipurilor de supravegherea tratamentului în medicina de familie
- Cunoașterea particularităților în luare deciziei terapeutice în medicina de familie
- Definirea conceptului de abordare complexă a pacientului cu probleme multiple de sănătate
- Identificarea factorilor care intervin în conduită bolnavilor cronici
- Cunoașterea conceptului și postulatelor Modelului Bio-Psiho-Social
- Identificarea cauzelor non-compleanței și acțiunile asistentului medical în cazul pacienților puțin complianți
- Cunoașterea tipurilor de familie și funcțiile ei
- Identificarea particularităților familiei contemporane și impactul asupra sănătății
- Determinarea etapelor ciclului familiei și impactul lor asupra stării de sănătate
- Cunoașterea particularităților și avantajelor serviciilor centrate pe familie
- Identificarea rolului familiei în luarea deciziilor și implicării ei în activitatea echipei interdisciplinare
- Aprecierea gravității pacientului cu probleme acute sau urgente
- Definirea rolului asistentului medical în acordarea primului ajutor.

VII. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu	Lecturarea prelegerii sau materialul din	Capacitatea de a extrage	Pe

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag. 9/12	

	sursele informaționale	manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	esențialul; interpretative; muncii	abilități volumul	parcursul modului
2.	Lucrul cu materiale online	Studierea materialelor on-line de pe site-ul catedrei și platforma Euract	Efectuarea de comunicări orale, volumul de muncă, gradul de pătrundere în esență diferitor subiecte, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, demonstrarea înțelegerii problemei, formarea atitudinii personale	Pe parcursul modului	
3.	Pregătirea și susținerea prezentărilor în bază de studiu de caz	Selectarea cazului clinic, stabilirea planului cercetării, stabilirea termenilor realizării. Stabilirea componentelor prezentării PowerPoint – acuze, anamnestic, examen clinic, diagnostic prezumтив, elaborarea plenului de investigații, diagnosticul final și strataegia terapeutică.	Demonstrarea prezentării studiului de caz	Pe parcursul modului	
4.	Referate	Selectarea temei de cercetare a referatului, elaborarea planului, stabilirea termenilor realizării și surselor bibliografice.	Prezentarea referatului	Pe parcursul modului	
5.	Proiecte în grup realizarea posterelor	Selectarea tematicei posterului, materialul informativ selectat, calitatea grafică a produsului și design-ului acestuia	Prezentarea posterului	Pe parcursul modului	
6.	Portofoliu de manopere practice	Selectarea listei manoperelor necesare de a fi însușite, stabilirea planului și locului realizării acestora, stabilirea termenilor realizării. Recenzii de la colegi, asistența medicală și sau medicul de familie.	Prezentarea portofoliului	Pe parcursul modului	

VIII. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei) Strategia didactică reunește sarcinile de învățare cu situațiile de învățare, reprezentând un sistem complex și coerent de mijloace, metode, materiale și alte resurse educaționale, care vizează realizarea obiectivelor. Conform pedagogiei competențelor, în cadrul predării disciplinei Îngrijiri în medicina internă se va dezvolta potențialul fiecărui student. Activitățile de învățare interactive au reale valențe formativ-educative ce le recomandă ca metode de succes pentru învățare și pentru evaluare:

- Stimulează implicarea activă a studenților care își asumă responsabilitatea conștient;
- Exersează capacitatele de analiză și decizie, stimulează inițiativa studenților;

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	10/12

- Asigură clarificarea conceptuală și integrarea ușoară a cunoștințelor asimilate;
- Oferă o perspectivă de ansamblu asupra activității studentului;
- Asigură un demers interactiv al actului de predare–învățare–evaluare, valorificând și stimulând potențialul creativ și originalitatea acestuia.

Sugestiile metodologice au în vedere deplasarea accentului de pe conținuturi pe cunoștințe, abilități și atitudini. Considerarea elevului ca subiect al activității instructiv-educative și orientarea acesteia spre formarea cunoștințelor, abilităților și atitudinilor presupun respectarea unor exigențe ale învățării durabile, printre care:

Utilizarea unei diversități de metode, de la cele tradiționale (expunerea didactică, conversația didactică, metoda observării, lucrul cu manualul, metoda exercițiului, trecând prin metode de dată mai recentă, algoritmizarea, problematizarea, instruirea programată, studiul de caz, metodele de simulare, învățarea prin descoperire), până la metodele de ultimă generație (metoda brainstorming, sistem interactiv de notare pentru eficientizarea lecturii și gândirii, metoda cubului, discuția panel, joc de rol, metoda floare de lotus, metoda Mozaicul, știu/vreau să știu/am învățat, turul galeriei, studiul de caz clinic, portofoliul etc., care pot contribui la crearea cadrului educațional care încurajează interacțiunea social pozitivă, motivația intrinsecă și angajarea elevului în procesul de învățare, formarea capacității de autoanaliză și analiză a celorlalți din punct de vedere sociologic și antropologic).

Precum și folosirea unor activități de învățare care să conducă la consolidarea unor deprinderi de ordin cognitiv (analiza, sinteza, compararea, clasificarea, estimarea, rezumarea) și la dobândirea competențelor de comunicare adecvată în spațiul social.

- *Metode de predare și învățare utilizate*

Prelegeră

- Introducțiv
- Curent
- Sinteză
- Dezbateri
- Demonstrații

Lecție practică

- Studiu de caz
- Jocuri pe roluri
- Lucru în grupuri mici
- Lucru individual
- Observare clinică
- Completarea documentației medicale
- Discuție plenară
- De sinteză
- Rezolvarea problemei în grup
- Demonstrație
- Brainstorming
- Jocuri
- Teme pentru grup
- Discuții în grupuri mici
- Prezentare de materiale audio-vizuale

- *Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)*

„Brainstorming”; „Studiul de caz”; „Multi-voting”; „Masa rotunda/discuții interactive”; „Interviul de grup”; Rezolvarea problemei în grup.

- *Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)*

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	11/12

Evaluarea poate fi efectuată:

- a. *La începutul modulului – evaluare inițială.*

Instrumente de evaluare inițială pot fi orale și scrise. Reflectă nivelul de pregătire al elevului.

Exemple: *întrebări; chestionare; exerciții de tipul știu/vreau să știu/am învățat; brainstorming.*

- b. *Curentă, prin forme de verificare continuă a rezultatelor învățării.*

Instrumentele de evaluare continuă pot fi diverse - probe orale, scrise, practice. Evaluarea va fi realizată de către profesor pe baza unor probe care se referă explicit la criteriile de performanță și la condițiile de aplicabilitate ale acestora, corelate cu tipul de evaluare specificat în **Standardul de Pregătire Profesională** pentru fiecare rezultat al învățării. Planificarea evaluării trebuie să se deruleze după un program stabilit, evitându-se aglomerarea evaluărilor în aceeași perioadă de timp. Exemple: *fise de observație; fise test; fise de lucru; fise pentru evaluarea/autoevaluarea abilităților; teste docimologice; itemi cu alegere multiplă, itemi alegere duală, itemi de completare, itemi de tip pereche, itemi de tip întrebări structurate sau itemi de tip rezolvare de probleme; brainstorming; proiect; mozaicul; teme de lucru; prezentare*

Finală:

- Evaluarea deprinderilor practice
- Examen oral
- Evaluarea test control asistat la calculator

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediere (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	D
6,01-6,50	6,5	
6,51-7,00	7	C
7,01-7,50	7,5	
7,51-8,00	8	B
8,01-8,50	8,5	
8,51-8,00	9	A
9,01-9,50	9,5	
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note. Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

IX. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Adrian Restian. Bazele medicinei de familie. București, vol. I, II, III, 2003, 2001. Manual.

B. Suplimentară:

CD8.5.1CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția:	06
Data:	20.09.2017
Pag.	12/12

1. Enăchescu Viorelia, Pârvulescu Viorel, Beznă Sorin, Florea L, Puiu I. Medicina de familie. Curs universitar pentru studenții anului VI. Editura Medicală universitară, Craiova, 2006. Manual.
2. Copilul cu dizabilități. Aspecte de dezvoltare și comportament/Red.I.Puiu. Chișinău, 2004, Manual
3. Ețco C., Managementul în sistemul de sănătate, Chișinău, 2006. Manual.
4. Jan Cornelius van Es. „Medicul de familie și pacientul său”. București, 1997. Manual
5. Legea “Cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală” nr.1585-XII din 27.02.1998.
6. Nemerenco A., Asistență medical primară – noțiuni, principii, Chișinău, 2007. Recomandare metodică.
7. Ordinul Nr. 695 al Ministerului Sănătății Republicii Moldova din 2012.
8. Tintiuc D. și al., Managementul asistenței medicale primare în Republica Moldova, 2005. Recomandare metodică.
9. Tintiuc D., Sănătate Publică și Management, Chișinău, 2006. Manual
10. Tirdea, T.N.*Bioetică: origini, dileme, tendințe*. Chișinău, 2005 Recomandare metodică.
11. Valeriu Chicu, Ghenadie Curocichin, Grigore Fripuleac. Promovarea sănătății. Chișinău, 2006. Manual
12. Cuznețov Larisa. Curriculum Educația pentru familie.- Chișinău: Museum, 2004, 280 p. Manual
13. Cuznețov Larisa. Etica educației familiale.- Chișinău: CEP ASE, 2000, 297 p. Manual
14. Ilieea Eug., Medicina de familie, Buzău, 2001. Manual
15. Matei D., Esejanialul în medicina de familie, București, 2007. Manual
16. Rakel E. Textbook of Family Medicine, Ninth Edition (2016), formă electronică
17. Voiculescu Marin /Red. Medicină generală, Vol.1, București, 1990. Manual
18. Грабер Марк А., Лантернер Мэтью Л. Руководство по семейной медицине. Пер. с анг. под ред. Г.Е. Ройтберга. М.: Издательство БИНОМ, 2002. 752 с. Manual.
19. Денисов И.Н., Мовшович Б.Л. Общая врачебная практика (семейная медицина). Практическое руководство. М.: ГОУ ВУНМЦ МЗ РФ, 2005. 1000 с. Manual.
20. Денисов И.Н., Мовшович Б.Л. Общая врачебная практика (семейная медицина). Практическое руководство. М.: ГОУ ВУНМЦ МЗ РФ, 2005. 1000 с. Recomandare metodică
21. Профилактика в общей врачебной практике. Под ред. Проф. О.Ю. Кузнецовой и проф. И.С. Глазунова. СПб.: Издательский дом СП, МАПО, 2004. 283 с. Manual.

www.globalfamilydoctor.com

www.woncaeurope.org

www.euracti.org

www.who.int